

fælleskønsgrundlag blev indført med virkning for allerede indgåede aftaler.

Et fælleskønsgrundlag kan give anledning til spekulation i ordningerne, f.eks. ved i pensionsaftalerne at indføre sumydelser i stedet for løbende ydelser. En sådan udvikling i retning af sumydelser i stedet for løbende ydelser er set i udlandet.

Aftalefriheden på arbejdsmarkedet - også med hensyn til arbejdsmarkedspensionerne - kan sikre, at en sådan udvikling ikke sker. Økonomiministeren vil gøre arbejdsmarkedets parter opmærksomme på problemstillingen, og i øvrigt følge udviklingen på området.

Direktivet og lovforslaget indeholder endvidere krav om, at de øvrige rettigheder og pligter - ud over spørgsmål vedrørende bidrag og ydelser - i pensionsordningerne skal være ens for mænd og kvinder.

Sigtet med lovforslaget er, at der i ordningerne ikke må gøres forskel på mænd og kvinder vedrørende ordningernes anvendelsesområde, betingelserne for adgang til ordningerne samt rettigheder og pligter i ordningerne. Dette vil fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Lovforslaget tager udgangspunkt i en implementering af direktivet som foreslået af Pensionsoverførselsudvalgets flertal med de ændringer, der er en konsekvens af ændringsdirektivet. Derudover stiller lovforslaget krav om anvendelse af fælleskønsgrundlag for fremtidige medlemmer af pensionsordningerne.

Lovforslaget finder anvendelse på alle ikke-lobbestemte erhvervstilknyttede sikringsordninger, hvilket primært vil sige arbejdsmarkedspensionsordningerne.

Forslaget vil omfatte såvel lønmodtagere som selvstændige erhvervsdrivende, og forslaget tager hensyn til, at mange af de omfattede ordninger er aftalt via overenskomster, således at spørgsmål om overtrædelse af lovens bestemmelser og retsvirkningerne heraf fortrinsvis skal behandles af det fagretlige system, idet dog enkelte spørgsmål vil skulle søges afklaret ved almindelige domstole.

Efter lovforslaget vil Finanstilsynet skulle føre tilsyn med lovens overholdelse, og tilsynet vil kunne kræve de nødvendige oplysninger fra de berørte parter. Ligestillingsrådet vil ligeledes kunne undersøge forhold omfattet af loven.

Der er ikke ved lovforslaget taget stilling til, hvordan eventuelle finansieringsproblemer skal løses, såfremt en ordning erklæres ugyldig og skal bringes i overensstemmelse med lovens krav om ligebehandling. Udgangspunktet vil være, at der skal ske en fornyet opgørelse af pensionsordningens tilsagn. I øvrigt må det overlades til dansk rets almindelige regler

om erstatning og konsekvenserne af ugyldighed, hvad der skal ske i det enkelte tilfælde.

2. Høring

Betænkningens lovudkast blev allerede i 1991 sendt i høring, og nærværende lovforslag har været sendt i høring i samtlige ministerier, samt Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Den Danske Aktuarforening, Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Firmapensionskasser, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Kommunernes Landsforening, Landsorganisationen i Danmark, Ligestillingsrådet, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforening og Sammenslutningen af Danske Andelskasser.

3. Administrative, statsfinansielle og miljømæssige konsekvenser

Forslaget vil medføre en meradministration svarende til ét årsværk for Finanstilsynet, dvs. 500.000 kr, idet de pensionsordninger, der i dag anvender kønsopdelt grundlag, skal anmelde fælleskønsgrundlag til brug for fremtidige medlemmer, og idet tilsynets arbejdsområde udstrækkes til at varetage tilsynsmæssige spørgsmål om ligebehandling og til at afgive en udtalelse om, hvorvidt en given pensionsordning må anses for at opfylde lovens krav om ligebehandling.

Forslaget vil ikke have miljømæssige konsekvenser.

4. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget vil have økonomiske konsekvenser i form af øget administration i de pensionsordninger, der både skal anvende kønsopdelt grundlag og fælleskønsgrundlag som følge af, at kravet om fælleskønsgrundlag kun indføres for medlemmer optaget efter 1. juli 1998.

5. Forholdet til EU-retten og andre landes lovgivning på området

Lovforslaget gennemfører Rådets direktiv 86/378/EØF af 24. juli 1986, som ændret ved Rådets direktiv 96/97/EF af 20. december 1996. Direktivet indeholder minimumsbestemmelser vedrørende omfanget af ligebehandling og fortolker for lønmodtagere Traktatens art. 119's virkning for pension aftalt i ansættelsesforhold. Lovforslaget går i § 8, stk. 1, videre end minimumsbestemmelserne ved for fremtidige med-